

Niet kunnen + niet willen = Dwingen?

In de praktijk maak ik het regelmatig mee: mensen met schulden waar ik een bekende ben. Telkens maken ze nieuwe schulden maar schuldhulp willen ze niet. Geld en kennis om uit de schulden te komen, ontbreekt vaak. In de praktijk staat deze groep er alleen voor en beslag en ontruiming dreigen....

Praktijk

Elke gerechtsdeurwaarder herkent deze 'vaste klanten' wel. Je staat er regelmatig aan de deur. Ontruiming kun je soms ternauwernood voorkomen, vaak loopt er een loonbeslag (of beslag op de uitkering). Het lijkt uitzichtloos, maar de ze betalen toch elke keer weer wat. Groot risico natuurlijk dat het een keer fout gaat en dat er dan wordt ontruimd.

WEIGEREN

Waarom weigeren deze mensen hulp? Misschien hebben ze een vooroordeel over bewindvoerders of hulpverleners? Misschien een slechte ervaring gehad? Of ze rommelen er zwart wat bij? De reden is niet interessant. Duidelijk is wel dat ze het probleem zelf niet kunnen oplossen en ze hebben het geld niet. Maar schuldhulp weigeren ze en daardoor blijven ze in de risicozone hangen van beslag en ontruiming.

DWINGEN

Dwingen klinkt in Nederland niet prettig. "Mensen die niet geholpen willen worden, hebben het recht hulp te weigeren", zo hoor ik vaak. Klinkklare onzin vind ik dat! Want als we moeten ontruimen, dan willen ze (meestal) wel worden geholpen. Maar dan is het te laat.

Voorwaarden

Hoe zou dat dwingen dan moeten? In mijn visie moet dat gebeuren in twee stappen.

Daarvoor moet de schuldenaar aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Hij heeft schulden heeft op het gebied van huur, nuts en/of zorg;
- Zij schulden komen boven een bepaalde schuldgrens uit (bijvoorbeeld meer dan een netto jaarinkomen schuld)
- En er ligt al een beslag op loon of uitkering.

EERSTE STAP

In dat geval gaat de deurwaarder bij de schuldenaar dat deel van de beslagvrije voet inhouden waarmee huur, nuts en zorg betaald kunnen worden. De beslagvrijevoet wordt dan verlaagd met deze kosten van huur, nuts en zorg. De gerechtsdeurwaarder betaalt deze kosten en de betrokken kan over het restant als leefgeld beschikken.

TWEEDE STAP

De gerechtsdeurwaarder informeert de betrokkene vervolgens dat huur, nuts en zorg van het loon/de uitkering betaald gaan worden. Ook wijst hij de betrokkene er nadrukkelijk op dat hij via schuldhulp een structurele oplossing kan bereiken.

Stap 1 voorkomt nieuwe schulden en ontruiming. Stap 2 biedt een eindoplossing. Dit *deurwaardersbewind* voorkomt erger en er is een mogelijkheid naar een eindoplossing.

Dwang klinkt nog steeds niet leuk, maar het alternatief is volgens mij nog veel minder leuk en moeten we zeker voorkomen.

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.